

ЕКОЛОГІЧНА НЕБЕЗПЕКА СУБМІСЬКОЇ ТЕРИТОРІЇ

Субміська зона великого індустріального міста є місцем виникнення різних екологічних проблем, обумовлених зіткненням міського і аграрного типів господарювання зі збереженими природними екосистемами.

Субміські території - це території, прилеглі до міста на яких жителі міста ведуть дачне або присадибне господарство (у тому числі обробляють городи), інтенсивно використовують дані території як зони відпочинку, розміщують на цих територіях основне житло. В субміські території будуть входити деякі міста - супутники великих мегаполісів, таких як Київ.

Розміри субміських територій неоднорідні за напрямками від міста і мають тенденцію до збільшення у напрямку залізничних і автодорожніх транспортних магістралей. Основна тенденція розмірів субміських територій - збільшення їх відносного і абсолютного розміру зі збільшенням кількості жителів міста, а також якості і виду транспортної інфраструктури.

На сьогодні, аналізуювши велику кількість наукових робіт, очевидним є факт негативної дії міських агломерацій на оточуюче природне середовище. Промислові підприємства, залізничний та автомобільний транспорт забруднюють високотоксичними сполуками ґрунти, поверхневі і підземні води, атмосферу, рослини. Причому доля забруднення приміських земель автомобільним транспортом постійно зростає, оскільки зростає його кількість. Змінюється хімічний склад та мікрофлора ґрунтів. Ґрунти прилеглих до міста територій в різній мірі забруднені важкими металами та їх сполуками (Pb, Zn, Cu, Ni, Mn).

Екологічна небезпека субміських територій м. Києва виражена в промислових підприємствах, об'єктах комунального господарства, ТЕС, ТЕЦ, полігонах, сміттєспалювальних заводах, станціях аерації і т.д.

Надмірна розораність субміських територій, особливо схилів правобережжя Дніпра, привела до порушення екологічно сбалансованого співвідношення площ ріллі, луків, лісів та водойм, що негативно відбилося на стійкості ландшафтів, загостило процеси водної ерозії.

Причинами субурбанізації, що примушують великі міста «викидати» свої основні функції на приміські території були такі знамення ХХ століття, як екологічні проблеми великого промислового міста, внутрішньо транспортний «колапс», міжнетнічні соціальні конфлікти, висока вартість нерухомості.

На життєдіяльність людей у великих містах значну роль відіграє добре організована субміська територія, яка повинна бути постачальником свіжого повітря, місцем відпочинку населення, створювати для міста відповідні санітарно-гігієнічні умови, забезпечувати місто необхідними матеріальними благами, зокрема продовольчими товарами. Але разом з тим небезпечні виробництва, у тому числі звалища відходів, небезпечні підприємства також розміщували і продовжують розміщувати на субміських територіях. Тому питання екологічної безпеки субміської території та оцінки рівня небезпеки має суттєво наукове і практичне значення.